

Zmeny od 1. januára 2020

Výkon detencie

V súvislosti s úpravou výkonu detencie (zákon č. 231/2019 Z. z. o výkone detencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) sa od 1. januára 2020 prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca a povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO), ak v čase trvania jej povinného poistenia bola umiestnená na výkon detencie v detenčnom ústave. Vznik prerušenia uvedených poistení sa posudzuje rovnako ako ich zánik a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako ich vznik.

S úpravou prerušenia poistenia súvisí aj úprava povinnosti SZČO oznámiť príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne prerušenie povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu výkonu detencie prostredníctvom detenčného ústavu. Za zamestnanca oznamuje prerušenie poistenia (nemocenského, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti) z dôvodu výkonu detencie jeho zamestnávateľ a to do ôsmich dní od tohto prerušenia.

Zmluva o výkone činnosti športového odborníka

Od 1. januára 2020 sa na účely sociálneho poistenia fyzická osoba, ktorá uzatvorila zmluvu o výkone činnosti športového odborníka považuje za fyzickú osobu v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o brigádnickej práci študentov.

Zamestnávateľia budú povinní prihlasovať svojich zamestnancov, ktorí s účinnosťou najsôr od 1. januára 2020 uzatvorili zmluvu o výkone činnosti športového odborníka, do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia ako tzv. dohodárov.

Študent, ktorý bude pracovať na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka, bude považovaný za študenta pracujúceho na dohodu o brigádnickej práci študentov. Z toho mu vplýva možnosť uplatnenia odvodovej úľavy (výnimky maximálne 200 eur mesačne).

Rovnaká možnosť sa vzťahuje aj na osoby s priznaným starobným dôchodkom, invalidným dôchodkom, výsluhovým dôchodkom pri dovŕšení dôchodkového veku, invalidným výsluhovým dôchodkom s uzavretou zmluvou o výkone činnosti športového odborníka, nakoľko budú považovaní za osoby pracujúce na základe dohody o pracovnej činnosti.

Vyrovnávací príplatok

S účinnosťou od 1. januára 2020 sa vypúšťa právna úprava vyrovnávacieho príplatku a namiesto nej sa ustanovuje osobitný výpočet dôchodku (starobného, predčasného starobného a invalidného) pre federálnych poberateľov dôchodkov. Cieľom tejto právnej úpravy je dosiahnuť, že súčet českého čiastkového dôchodku a slovenského čiastkového dôchodku sa bude rovnať dôchodku, na ktorý by mal poistenec nárok, ak by získal iba slovenské obdobie dôchodkového poistenia. Podmienka získania 25 rokov obdobia dôchodkového poistenia už pri tejto úprave neplatí. Nárok na takýto dôchodok má každý, kto má nárok na dôchodok z ČR (starobný alebo invalidný) a získal najmenej rok poistenia podľa predpisov SR.

Pevné stanovenie dôchodkového veku

V súvislosti so zastropovaním dôchodkového veku sa od 1. januára 2020 upúšťa od určovania dôchodkového veku prostredníctvom tzv. dôchodkového automatu. Od tohto dátumu zákon pevne stanovuje dôchodkový vek pre všetky skupiny poistencov v členení na ročníky, pohlavie a počet vychovaných detí prehľadne v prílohe zákona.

Vyššie minimálne dôchodky

Od 1. januára 2020 sa **mení systém výpočtu minimálneho dôchodku**, a to jeho naviazaním na priemernú mzdu. Pre dosiahnutie minimálneho dôchodku bude po novom potrebné splniť podmienku 30 rokov obdobia dôchodkového poistenia.

Pri 30 rokoch bude výška minimálneho dôchodku predstavovať **33 % z priemernej mzdy** na Slovensku spred dvoch rokov a v roku 2020 dosiahne **334,30 eur** a. Pri získaní viac ako 30 rokov a menej ako 40 rokov obdobia dôchodkového poistenia sa bude minimálny dôchodok zvyšovať za každý rok o 2 % zo sumy životného minima a pri 40 a viac rokoch dôchodkového poistenia za každý rok o 3 % zo sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu.

Zároveň sa mení aj valorizácia minimálneho dôchodku = zvyšovať sa bude pravidelne v súlade s rastom priemernej mzdy a aj s rastom životného minima.

S účinnosťou od 1. januára 2020 sa zmení pomer krátenia starobných dôchodkov, predčasných starobných dôchodkov a minimálnych dôchodkov vyplácaných sporiteľom v II. pilieri. Dotknutým dôchodcom sa tak zvýši dôchodok vyplácaný zo Sociálnej poisťovne. Sociálna poisťovňa rozhodne o zmene sumy uvedených dôchodkov najneskôr do 31. marca 2021.